

DNEVNIK KAOSA

IVAN BRANKO IMROVIĆ

JURE KOKEZA

15. 11. 2017. - 15. 12. 2017.

galerija
E. VIDOVIC

Radovi na naslovnici

Velika modrina
rezervaš, bakropis, akvatinta
1000 x 445 mm
JURE KOKEZA

Leopold Bogdan Mandić
crtež u boci, 25 cm
Instalacija
IVAN BRANKO IMROVIĆ

DNEVNIK KAOSA

Izložba crteža i grafika

IVAN BRANKO IMROVIĆ
JURE KOKEZA

ORGANIZATOR IZLOŽBE
HRVATSKA UDRUGA BENEDIKT SPLIT

KUSTOS IZLOŽBE
BRANKO MATULIĆ

AUTORICA IZLOŽBE
DIJANA MA SESARTIĆ

LIKOVNI POSTAV
DIJANA MA SESARTIĆ
IVAN BRANKO IMROVIĆ
JURE KOKEZA

Izložba je realizirana u kulturnoj manifestaciji Tjedan sjećanja na Vukovar i Škabrnju,
Hrvatske udruge Benedikt, Split koja se održava pod pokroviteljstvom
Predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović

GALERIJA EMANUEL VIDOVIC/ MUZEJ GRADA SPLITA
STUDENI 2017.

POBIJEĐENI KAOS

Kad čovjek osjeti iskonski strah, ugrozu vlastita života, pogotovo u povjesnim vihorima u kojoj ljudska jedinka postaje osnovna moneta nasilne razmjene života i smrti, dolazi do provokacije atavističkog nasljeđa koje čuči u svakom od nas. Tada apokaliptički jezik progovori mržnjom i razaranjem, a kovitlac sudbonosnih događaja u hipu provocira i inducira transformaciju običnog života u život pun do tada neprepoznatljivih čina u punom registru od patološke mržnje do nesebične ljubavi. Pa premda izgleda da povjesna pozornica ratnih uprizorenja ne uvažava jedinku već kroz mase barata zakonom velikih brojki, nijedan povjesni događaj kao rat, ne ogoli pojedinca do njegove same srži. Iz ljudske koštane srži tada izvire rijeka zrnaca, crnih ili bijelio-crvenih. Crnih koje nose smrt i razaranje i bijelo-crvenih koje podnose žrtvu (crveno) u ljubavi (bijelo) prema bližnjemu, ali i prema domovini čiji grb nosi iste boje. Ponekad granica nije tako jasna, ponekad se crna i bijelo-crvena zrnca pomiješaju, posive i često zamagle prosudbu što je dobro, a što zlo, što je u tim teškim i sudbonosnim trenutcima pravo, a što krivo. Zakon mase često postaje zaklon za pojedinca koji zaboravlja da svatko za sebe polaže račune. Nakon nanesene nepravde teško se othrvati iskonskom porivu uzimanja pravde u vlastite ruke. I svaka jedinka sama se nosi sa sobom i svojim strahovima, općenito emocijama koje su toliko duboke da se čovjek nerijetko utopi u njima. U odnosu na druge čini se kako su umjetnici u ovakvim situacijama u povlaštenom položaju. Njihov poriv ka stvaranju u pravilu postaje sigurnosni ventil kroz kojega se otpuštaju crna zrnca. Bolje rečeno pretvaraju ih u pigment kojim traže izlaz iz ratne samoće u kojoj jedinka položena u rov pomisli da je bliže paklu nego ikada. Pri tome često zaboravlja da se čak i iz rova vidi komadić neba u koje valja gledati više nego ikada.

Upravo prema nebu bili su upravljeni pogledi naša dva umjetnika-vojnika. Svaki na svoj način tražili su odmak od rata. Rata, kojega su prihvatali kao životnu ratu koju su bili prisiljeni vraćati u kreditu koji nisu podigli, ali su pristali biti jamci. Jamci, koji su svjedočili da i ratu ima i nade i ljubavi i dobrote i umjetnosti. Svaki na sebi svojstven način, mizeriju rata nadoknadili su stvaralaštvom povlačeći se u svoj likovni svemir kojega nikakvo oružje ne može oskrnuti. Odraz je to stvaralačke snage koja se uvijek budi i buni kada nepravda dosegne vrhunac. Možda nisu bili najbolji strijelci, ali je njihovo likovno oružje pogodilo „u sridu“. Njihovo ratno likovno iskustvo izaziva čuvstva posebne vrste koja se rađaju samo onda kada je čovjek negdje na ratištu sam, daleko od bližnjih, zaogrnut mrazom u iščekivajućem praskozorju dijeljenja vlastite sudbine sa svojim suborcima. Tada i sama pomisao na topli dom i slobodnu domovinu čovjeka sunovraćuje u egzistencijalnu ponornicu u kojoj se ili utopi ili izade na svjetlost potpuno oslobođen svih trivijalnosti života, prihvaćajući činjenicu da smo stvoreni za vječnost. Vječnost koja, ako ima svoj potpis, onda se piše Umjetnost.

Kustos izložbe
Branko Matulić

POSLOŽENI DNEVNIK KAOSA

Za mene postoje dva važna razloga koja su dovela do realizacije ovog izлагаčkog, likovnog projekta.

U svijetu čiste nepatvorene likovnosti možda je najveći izazov pronaći i otvoriti zatvorene školjke bisernice koje u svojoj unutrašnjosti, tek rijetke, imaju sposobnost oblikovati neprocjenjiv biser i podariti ga svijetu.

Taj željeni biser je upravo potraga za poosobljenim crtačkim nervom ruke koja grabi misao po papiru bogom-danim talentom i neraskidivom vezom s porivom intimnog stvaralaštva. To je upravo ono stvaralaštvo koje ne mari puno za svijet, ali u sebi ga zrcali poput bistre vode tekućice.

Drugi razlog je vrijeme koje nas uči da neke važne događaje u povijesti svakog čovjeka i naroda treba na vrijeme iznijeti na svjetlo dana, staviti na stol da svijetli. Opet iz dva bitna razloga; kako predugo razdoblje ne bi pomutilo razbor u sjećanju ili ga predalo zaboravu, te kako bi nam svjedoci još uvijek bili suvremenici. To mi se čini možda najvažnije.

Okrećući se temi koja nas poziva na ovo okupljanje u Tjednu sjećanja na Vukovar i Škabrnju, naći ćemo sve poveznice i sastavnice unutar spajanja crtačkih i grafičkih ciklusa Ivana Branka Imrovića i Jure Kokeze. Obojica su mladi i na početku svojih stvaralačkih života bili sudionici Domovinskog rata. Na prvoj liniji bojišnice svaki po svom zadatku imali su samo trenutak ili vječnost po izboru neprijatelja i po zaštiti Neba koja ih je pratila. U svakom trenu jedino su znali da sljedeći možda neće doživjeti.

U takvim životnim okolnostima, imati snage za kreativni i stvaralački zahvat na papiru, bilo riječima, stihom ili crtežom, jasno progovara o snazi životne kreativne energije koja se uvijek i jedino bori za vlastitu egzistenciju, za opstanak.

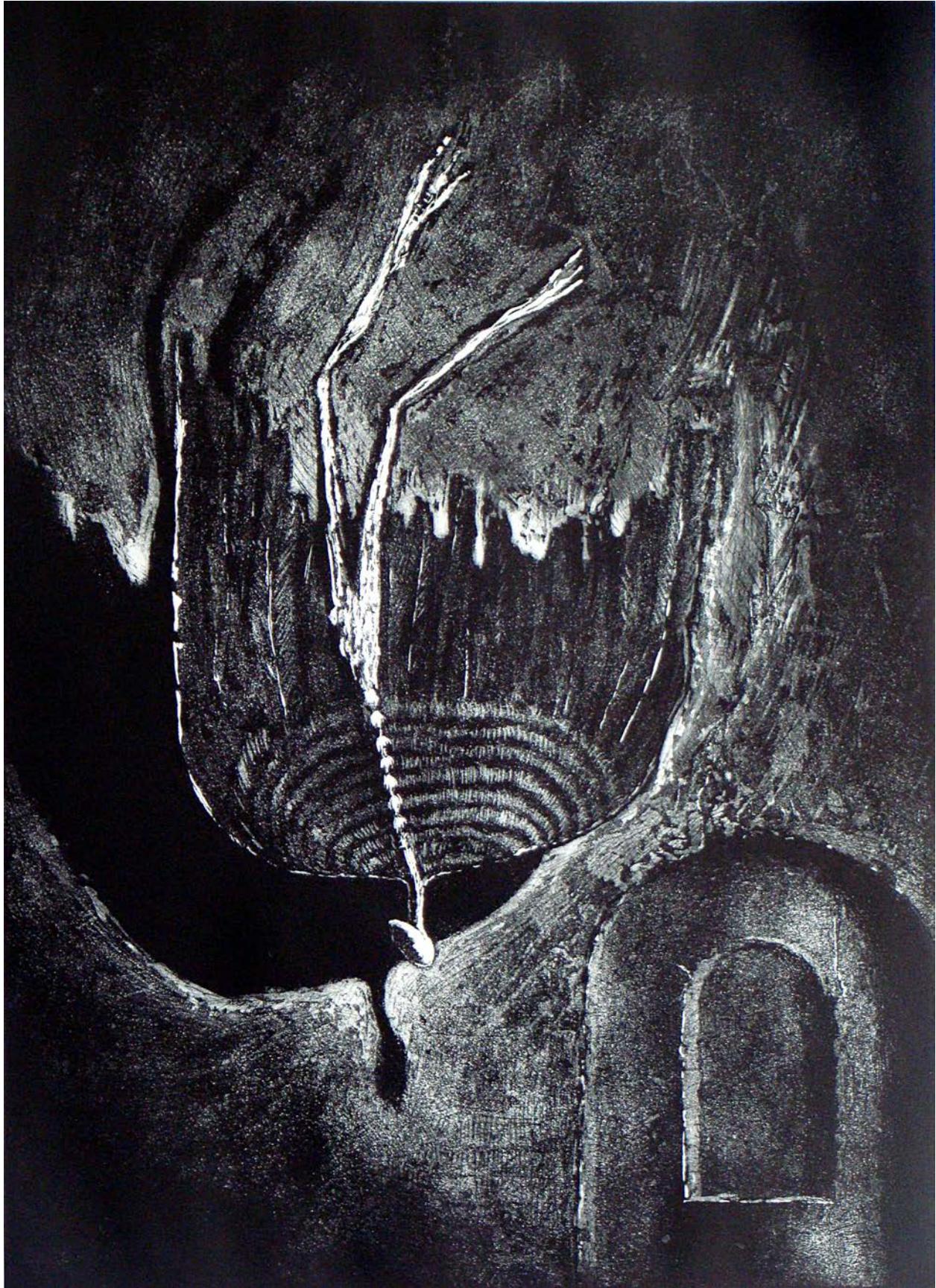
Ivan Branko Imrović u svakom slobodnom trenutku grabi linije kojima vrsno portretira svoje suborce. Nekima pridodaje pejzažne konture, nekima sjećanja na svoje bližnje, ponekima tek skice misli koje apstraktno vežu niti, samo da se linija ne izgubi, dok nekima pridodaje svoje misli u prisutnosti molitve, a vidljive u kompozicijском rasporedu unutar likova gdje se iz crnih mrlja pojavljuju jasni obrisi svetaca (sv. Leopold Bogdan Mandić, Papa Ivan Pavao II), kao i obrisi poznatih i snažnih ljudi iz hrvatske povijesti. Potresno je kako iz tih portretnih ostvarenja gledaju oči duša koje proživljavaju isto što i onaj koji rukom grabi pero.

Zrcali u tim karakternim crtama lica, vješta Imrovićeva ruka i strah i nadu i beznađe i odlučnost i snagu i molitvu i volju. Više nego slikovito i bajkovito, s puno mudrosti i opravdanosti, Imrović stavlja, danas u vremenu refleksija, svoje crteže u sigurnost staklenih/plastičnih boca. To jasan instinkt progovara kroz vrijeme i sadržaj. Boce mogu sačuvati poruke i odnijeti ih daleko. U sadašnjem trenutku i stanju duha u društvu, naspram biserno iscrtane povijesti s prve linije, nije se naivno nadati da će jedino baš ovakav oblik transporta preživjeti.

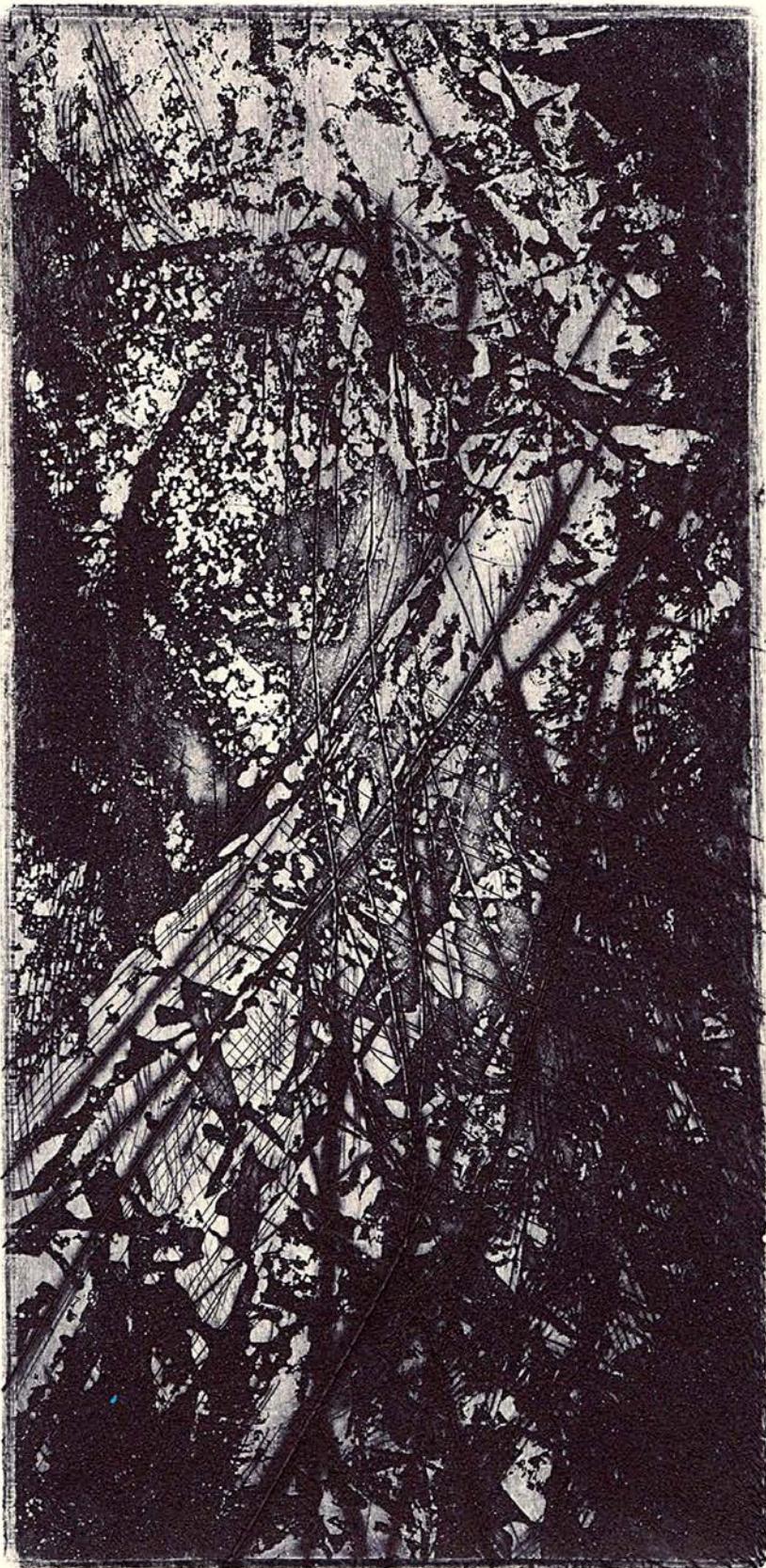
Jure Kokeza je s tih mesta i vremena na prvim linijama fronte u ratu ponio ispisane pjesme duše, a refleksijom i osvrtom izgradio grafičke cikluse *Ikar*, *Modrine*, *Tragovi*. Zavirimo li pogledom duše u njih, pratit ćemo kroz strukture i kompoziciju, gustoću linija, točaka i mrlja, prozračnost ritma i modelaciju prostora, svu brzinu kretanja misli koja je bila osnova preživljavanja i opstanka. Držeći se ponekad zemlje što svojom hladnoćom i vlažnošću unosi led u kosti, kroz arhitektoniku i višeslojnost grafičkih tehnika sasvim su oživotvorena promišljanja o padu, prolaznosti, snu, putu, spavačima.

Kokeza gradi čitav svemir crtačkih apstrakcija koje nas čas odvajaju od stvarnog i pojavnog, potom već za tren, vraćaju konturama i jasnim fizionomijama. Gustoća linija i mrlja pulsira nevjerojatnom energijom i gradeći crne, sive, ponegdje posve bijele prostore, a sve u začudujućoj harmoniji i preobrazbi u novu estetsku vrijednost i likovnost. Njegov *Ikar* je surov, u gustoći linija i točaka doseže najveće kontraste, kompozicijom ploha pozadine i bjelinom stilizirane u podebljanu liniju figuracije, okreće ishod sudbine. Ciklus *Modrine* jasno nam progovara o Kokezi kao crtaču misli koji ima istančan osjećaj za harmoniju i red, ciklus *Tragovi* pjeva nam o grafičarovoj temeljitosti u opažanju i najmanjih promjena na licu svijeta i pojavnosti.

Iščitavajući britkost ovih crtačkih dnevničkih zapisa Ivana Branka Imrovića i grafičke refleksije Jure Kokeze, možemo ustvrditi da su egzaktan i neoboriv dokument koji smo u suvremenosti likovne pustopoljine dužni brižno spremiti i sačuvati. Na kraju, početna nas misao vraća biblijskoj usporedbi o kraljevstvu nebeskom kao trgovcu koji traga za lijepim biserom, pa kada nađe dragocjen biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga.

Veliki Ikar
akvatinta, bakropsis
suha igla, struganje
677 x 490 mm
papir 1000 x 700 mm
JURE KOKEZA

A/10 hrom. teh. A. Kohan 2008.
"Tajni svet Zemlje"
K
XVII

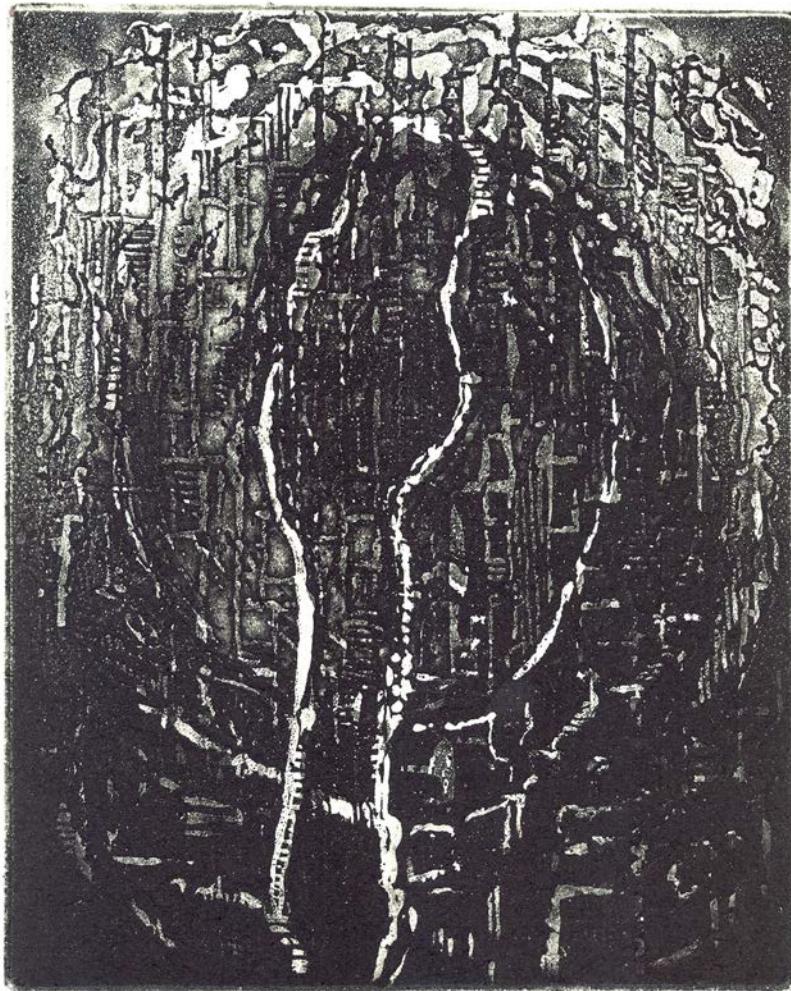
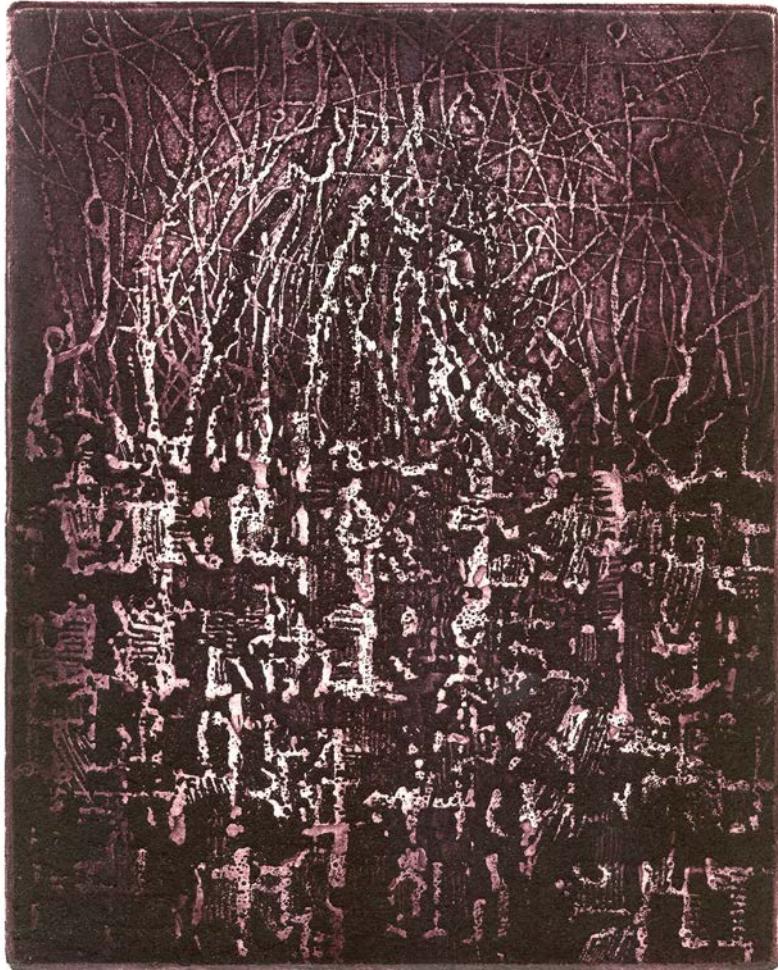
PČELINJAK

spavaj mirno
gospođo kraljice
i ti trute
i ti radilice
vani je mraz i led

usnite kadulje mirisne
I ničeg se ne bojte
čuvam vas ja
i kazališni dvogled

Modrine
akvatinta, bakropsis,
suha igla
199 x 100 mm
papir 420 x 305 mm
JURE KOKEZA

Tragovi -
Sedam spavača
rezervaš,
akvatinta,
bakropis
248 x 198 mm
papir 380 x 295 mm
JURE KOKEZA

Tragovi - Put
rezervaš,
akvatinta,
bakropis
248 x 198 mm
papir 380 x 295 mm
JURE KOKEZA

9

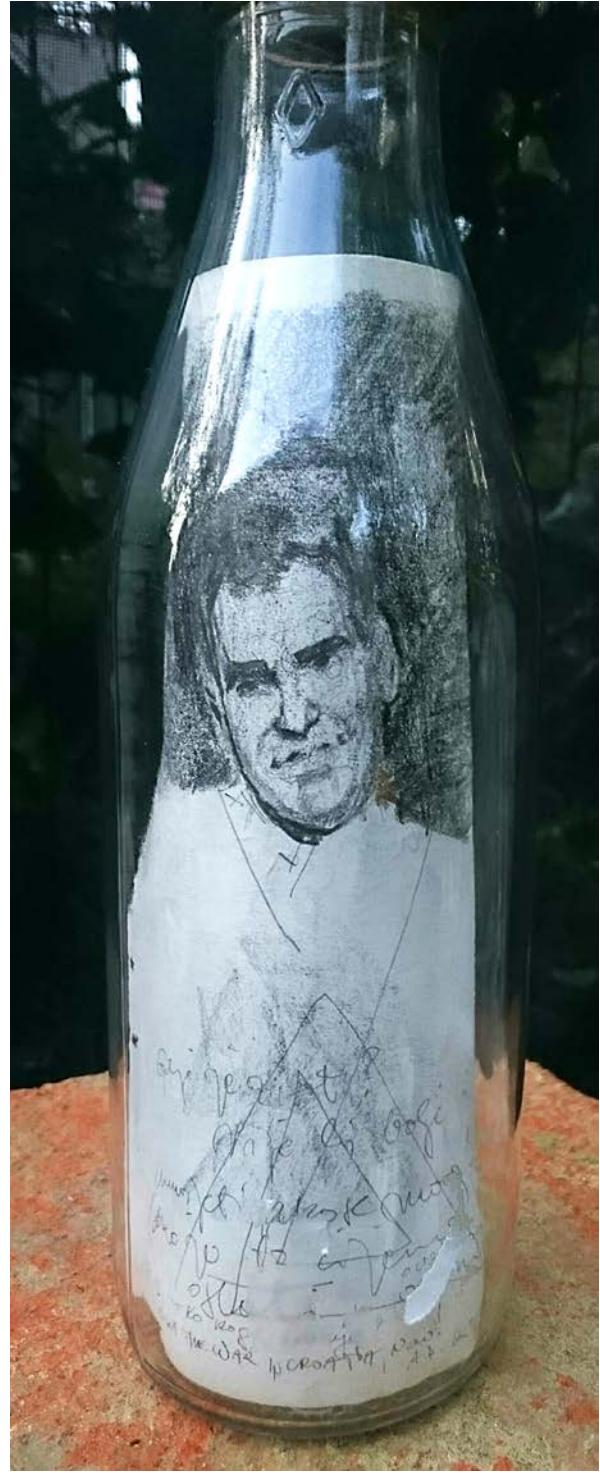
DNEVNIK KAOSA | z | o | ž | b | a | c | r | t | e | ž | i | g | r | a | f | i | k | a

Tragovi - San
rezervaš,
akvatinta,
bakropis

248 x 198 mm
papir 380 x 295 mm
JURE KOKEZA

Andrej Tarkovski i
William Faulkner
Crtež u boci
A.D. 1991./92.
Instalacija, visina 25 cm
IVAN BRANKO IMROVIĆ

Gordan Lederer, snimatelj
Crtež u boci
A.D. 1992.
Instalacija, visina 25 cm
IVAN BRANKO IMROVIĆ

Sv. Leopold Bogdan Mandić
Crtež u boci
A.D. 1992.
Instalacija, visina 25 cm
IVAN BRANKO IMROVIĆ

Damir iz voda
Crtež u boci
A.D. 1991.
instalacija, visina 25 cm
IVAN BRANKO IMROVIĆ

detalj kompozicije crteža

"Ples smrti"

Alana iz II. voda 33. INZ bojne,

A.D. 28. 12. 1991.

crtež, 21 x 29,7 cm

IVAN BRANKO IMROVIĆ

detalj kompozicije crteža
"Ples smrti"
Slobodan iz II. voda 33. INZ bojne
A.D. 28. 12. 1991.
crtež, 21 x 29,7 cm
IVAN BRANKO IMROVIĆ

Fotografija portreta Ivana Branka Imrovića: Renato Brandiolica

IVAN BRANKO IMROVIĆ

Akademski kipar i crtač, rođen u Podbrdu, Popovača, 1957. godine.

Završio je Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1977., slikarski odjel, nakon čega je upisao zagrebačku Akademiju likovnih umjetnosti, nastavnički odjel 1977. i 1978. slikarski odjel, a 1980. prelazi na kiparski odjel.

Diplomirao je 1983. kiparstvo, u klasi profesora Ivana Sabolića, pod čijim je vodstvom od 1983. do 1986. polazio i Majstorsku radionicu Antuna Augustinčića.

Od 1986. bio je članom ZUH-a i djelovao je kao samostalni umjetnik, a od 1992. postaje profesor na Školi primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagreb, gdje i sad predaje. 1991.-1992. sudionik je Domovinskog rata u 33. samostalnoj INŽ bojni

Skupno izlaže od 1985. (Paris, Mainz, Zagreb, Rijeka, Zadar, Karlovac, Sisak, Slavonski brod, Split, Trogir, Hrvatska Kostajnica i dr.) na stotinjak izložbi, a samostalno preko pedeset od 1986.

Živi i djeluje u Zagrebu.

Kontakt: Zavidovička 18, 10040 Zagreb

mob: 099 311 68 78, email: ibimrovic@gmail.com

JURE KOKEZA

Jure Kokeza rođen je 1959. u Splitu, gdje je završio Školu za dizajn i primijenjenu umjetnost, odjel grafike. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomirao je grafiku 1986. kod prof. Frane Para.

Izlagao je na dvadesetak samostalnih izložbi i na mnogim skupnima. Veteran je Domovinskog rata 1991.-1992. U nakladi Ceres 1999. objavljena mu je zbirka poezije *Pas na tri noge*.

Autor je grafičke mape *Žena* (1985.), te dviju grafičko-pjesničkih mapa: *Modrine sa Zlatom* Cundeković (2008.) i *Tragovi sa Zvjezdanim Jembrihom* (2014.).

Od 1999. profesor je grafičkih tehnika na Školi primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu.

Nagrađen je s nekoliko nagrada i priznanja za likovni i pedagoški rad.

Kontakt: Vodovodna 5, 10 000 Zagreb;

mob: 091 8954174; e mail: jurekokeza@gmail.com

Izdavač
Hrvatska udruga Benedikt

Autorica kataloga
Dijana Iva Sesarić

Fotografije
Jure Kokeza
Ivan Branko Imrović

Grafičko oblikovanje i tisk
REDAK

Naklada